

Diplomová práce: Tématika ctností a neřestí v renesanční sgrafitové výzdobě fasád architektury v Čechách a na Moravě

Jméno a příjmení (studentka): bc. Kristýna Bulínová

Oponent: doc. PhDr. Martin Zlatohlávek PhD.

Posudek oponenta:

Autorka této diplomové práce se zaměřila na renesanční sgrafitovou výzdobu českých a moravských zámků, paláců a měšťanských domů, a to s tematikou ctností a neřestí, se záměrem dokázat, že taková výzdoba není náhodná, ani dekorativní, ale že lze v některých případech počítat i s cíleným ikonografickým programem. Po všeobecném úvodu a vypsání celkem nečetné literatury k danému tématu, popsala techniku sgrafita a naznačila rozšíření sgrafitové výzdoby v Čechách a na Moravě. Než přistoupila k vlastnímu výčtu sgrafitových fasád s danou tematikou, sice jen v příkladech, tak se věnovala ikonografii ctností a neřestí a jejímu vztahu k prostředí humanismu v Čechách a na Moravě. Autorka správně předpokládala, že náměty ctností a neřestí souvisejí s dobovými myšlenkovými proudy, ovlivněnými snahou o nápravu společnosti i morálního profilu jednotlivce, jak se projevovaly v reformních snahách náboženských, a proto v přehledu uvedla některá důležitá literární díla, latinská či česká, prózu, poezii i drama, která odrážejí tyto tendence. Jednotlivé ctnosti a neřesti, jejichž vyobrazení našla na fasádách sledovaných domů, zaznamenala v jejich vývoji od antiky či doby raného křesťanství. Z toho vyplynula různorodost atributů, personifikací či příběhů, které se vytvořily a nahromadily po staletí jako výrazy lidských ctností a neřestí. Vrcholná kapitola, tedy jádro vlastního pojednání této diplomové práce, je chronologicky sestavený výčet sgrafitových fasád s danou tematikou. Autorka vybrala jenom příklady s poukazem, že řada sgrafit je natolik poškozená, že je nelze přesně ikonograficky určit. V závěru pak konstatovala, že „sgrafita zobrazená na fasádě jedné architektury ... je nutné chápat jako jednotný celek, který nebyl zcela jistě seskládán dohromady pouze náhodou.“

Přestože autorka odvedla standardní výkon, je třeba poukázat na některé drobné nedostatky. V textu se vyskytují nepřesnosti ve jménech jako na straně 29: Pastor Hermus má správně být raně křesťanský autor Hermas, který napsal spis Pastýř, latinsky Pastor; Prudentius se jmenoval Aurelius Prudentius Clemens. Vyskytují se zde i některé formulační nepřesnosti jako např. na s. 28: v bibli „se nebere už tak velký ohled na člověka samotného.“ Výstižnější by asi byla formulace, že těžištěm biblických příběhů je vztah člověka k Bohu, než jen člověk sám, jako je to většinou v antické literatuře. Ikonografie ctností a neřestí je opravdu rozsáhlá, přesto by neškodilo, aby autorka alespoň v některých případech použila ještě i jinou literaturu, než jen slovníkovou a přehledovou. Práce se jistě především zabývá ikonografií, ale popisy domů, jejich lokace ve městě, ale i technické danosti jednotlivých sgrafit by mohly být přesnější a úplnější.

Závěrem lze však konstatovat, že se autorka věnovala tématu v české uměnovědě v poslední době poněkud opomíjené, že ho zpracovala na dobré úrovni a že přes zmíněné drobné nedostatky je to práce jistě velmi dobrá, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

v. *Tráse* dne 15. 7. 2010

M. Zlatohlávek
.....
podpis oponenta